

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1684/2023
14.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Божидар Станисављевић, адвокат из ..., против туженог „FLT Company“ ДОО из Крагујевца, чији је пуномоћник Драган Лазаревић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3158/22 од 06.09.2022. године, у седници одржаној 14.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3158/22 од 06.09.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 407/20 од 31.03.2021. године, те одбија захтев туженог за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова ревизијског поступка исплати износ од 33.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 407/20 од 31.03.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено, као незаконито, решење туженог од 10.10.2016. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 247.250,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3158/22 од 06.09.2022. године, преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 407/20 од 31.03.2021. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се решење туженог од 10.10.2016. године, којим му је отказан уговор о раду поништи као незаконито и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 337.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 1) Закона о парничном поступку изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-други закон) – у даљем тексту ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, код туженог је од оснивања 2013. године до краја јула 2016. године било запослено само једно лице, директор ББ, који је обављао све послове. Тужени је, због насталог повећања обима посла, са тужиоцем 01.08.2016. године закључио Уговор о раду на одређено време са трајањем до 31.12.2017. године, за обављање послова ..., а са ВВ Уговор о раду на одређено време за обављање послова комерцијалисте на терену. Код туженог је дошло до кашњења у наплати потраживања од једног дужника и повериоци туженог, који су власништво истог лица као тужени, одобрили су туженом продужење рока за отплату дуговања од 30 до 45 дана. Након овога, тужиоцу је, решењем од 10.10.2016. године отказан уговор о раду пре пре његовог истека из разлога предвиђених у члану 14. став 6. закљученог Уговора о раду на одређено време, односно због општих економских промена на тржишту које су довеле до смањења обима врсте посла које је тужилац обављао. Вештачењем је утврђено да су приходи туженог у периоду јул-август 2016. године били већи од прихода у периоду септембар-октобар 2016. године и у периоду новембар-децембар 2016. године, што је било последица кашњења у наплати потраживања.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца и поништио решење о отказу уговора о раду налазећи да проблеми са наплатом потраживања и са плаћањем обавеза, који су последично довели до пословања туженог са губитком, не представља оправдан разлог за отказ из члана 14. став 6. Уговора о раду. Наиме, ради се само о тренутним потешкоћама туженог у плаћању обавеза којих је било и у време када тужилац није био у радном односу код туженог, односно не ради се о таквом смањењу обима посла због којег је у потпуности престала потреба за радом запосленог. При томе, првостепени суд је имао у виду и чињеницу да је тужени у спорном периоду од септембра до октобра 2016. године остварио приходе у износу од преко 3.000.000,00 динара, док је бруто зарада тужиоца износила 54.000,00 динара, те да је тужилац био једини извршилац на том радном месту.

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог, закључио да је првостепени суд, из чињеница које је утврдио, извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда због чега је првостепену пресуду преиначио, одбивши тужбени захтев тужиоца. По оцени другостепеног суда, у конкретном случају радни однос тужиоца заснован је у смислу одредбе члана 37. Закона о раду, због повећаног обима посла, због чега је тужени, у ситуацији када је дошло до смањења обима посла, имао могућност да тужиоцу уговор о раду откаже и пре 31.12.2017. године. Стога је, по оцени овог суда решење о престанку радног односа односно отказа уговора о раду тужиоцу законито.

Врховни суд је нашао да се основано ревизијом указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Према одредби члана 37. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14), прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба.

Како је након закључења наведеног уговора о раду са тужиоцем, код туженог дошло до тренутних потешкоћа у плаћању обавеза, као и до краткорочних проблема у наплати потраживања, а што је утврђено из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, по оцени Врховног суда, првостепени суд је, правилном применом материјалног права, усвојио тужбени захтев, оценивши да у конкретном случају нису били испуњени услови из члана 37. Закона о раду за отказ уговора о раду тужиоцу. Ово стога што да би дошло до отказа уговора о раду из наведене одредбе закона, односно због смањења обима посла, потребно је да се ради о таквом смањењу обима посла због којег је у потпуности престала потреба за радом запосленог, што овде није случај, будући да је тужилац између осталог био и једини извршилац на наведеном радном месту

Како је другостепени суд због погрешне примене материјалног права одбио тужбени захтев, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену одлуку, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Како је другостепена пресуда преиначена тако што је одбијена жалба туженог, то је иста преиначена и у погледу одлуке о трошковима, тако што је потврђена одлука о трошковима садржана у првостепеној пресуди.

Туженом не припада право на трошкове првостепеног и другостепеног парничног поступка, имајући у виду да није успео у поступку.

Тужилац је успео у спору по ревизији, па му на основу члана 153. и 154. припадају трошкови ревизијског поступка за састав ревизије од стране адвоката у износу од 33.000,00 динара према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ бр. 121/12, 99/20, 37/21).

На основу члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Како трошкови одговора на ревизију нису нужни трошкови, Врховни суд је одбио захтев туженог за накнаду тих трошкова, одлучивши као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић